

Retningsline for forvaltning av fylkesvise midlar i Klima- og miljøprogrammet 2015

Fastsatt av Fylkesmannen i Hordaland, 17.02.2015

Nasjonale målsettingar innan klima og miljø

Berekraftig landbruk er eit av måla i Stortingsmelding nr 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken «Velkommen til bords». Norsk landbruk produserer miljøgode som kulturlandskap og biologisk mangfald, og forvaltar kulturminne frå nyare og eldre tid. Samstundes medverkar landbruk til opptak og lagring av karbon. Dagens driftsformer påverkar det biologiske mangfaldet både i positiv og negativ retning og er ei kjelde til utslepp og forureining av luft, jord og vann. Landbruket er påverkar også direkte klimaendringane. Korleis kan vi vere med på å utvikle landbruket i Hordaland i ein ennå meir berekraftig retning?

Produksjonen må tilpassas dei forholda som naturen set, og landbruket må ta sin del av ansvaret for å redusere forureining og utslepp av klimagassar, og for å ta vare på naturmangfald og kulturminner i jordbrukets kulturlandskap. Landbruket i Hordaland skal følgje opp dei nasjonale måla med tilpassingar til dei regionale utfordringane knytt til landskap og driftsformar. Dei regionale utfordringane og prioriteringane er skildra i Regionalt Miljøprogram for perioden 2013 – 2016.

Mandat for Klima- og miljøprogrammet

Jordbruksavtalen 2014-2015 (30. juni 2014):

«Midlene skal gå til utredningsprosjekter og informasjonstiltak på miljøområdet innanfor temaene klimagassutslipp, klimatilpassing, vannmiljø, samt kulturlandskap, naturmangfold og relaterte utfordringer. Ny kunnskap i prosjektene skal raskt kunne implementeres i praktisk jordbruk. Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen programmet gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2014.»

Landbruksdirektoratet har i sitt fullmaktsbrev 2015» – forvaltningen av landbruks- og reindriftspolitiske virkemidler» gjeve Fylkesmannen i Hordaland i oppdrag å lage eigne retningsline som skal gjelde for Hordaland fylke.

Dei fylkesvise midlane skal supplere dei sentrale midlane, men skal ha i regional tilpassing. Midlane skal medverke til å løyse utfordringar vi har i Hordaland.

Tildelte midlar til Hordaland for 2015

Landbruksdirektoratet har i sitt fullmaktsbrev 2015, Forvaltninga av landbruks- og reindriftspolitiske virkemidlar, fordelt 8 mill. av midlane til fylka. Hordaland har fått tildelt kr 500 000.

Føremål med ordninga

Det er ein sentral målsetting i jordbruket at omsyn til klima og miljø vert ein integrert del av matproduksjonen. God kunnskap om jordbrukets tilpassing til klimaendringane viktig. Måletting av tiltak og virkemidlar må forankrast på eit godt kunnskapsgrunnlag. Informasjon og kunnskapsformidling er nødvendig for å skape oppslutnad om tiltaka i næringa.

Midlane for Hordaland skal gjennom utredningar og informasjonstiltak medverke til å oppnå landbrukspolitikken sine målsettingar på klima- og miljøområdet. Auka kunnskap om utfordringar og tiltak, effektive verkemidlar for næringsutøvarane, god kunnskapsoverføring frå forskning til praktisk jordbruk og oppdatert rådgeving er sentralt i kunnskapsoverføring. Det er viktig å gjere jordbruket si rolle som produsent av miljøgode synleg. Ny kunnskap skal raskt kunne implementerast i praktisk jordbruk.

Bruken av verkemidla skal tilpassas utfordringane for jordbruket i Hordaland. Tilskota skal medverke til at informasjon om resultat og effektar av tiltak vert kjent hjå næringa og kan nyttast i praktisk jordbruk. Tilskot kan også nyttast til å informere om ordningane i Regionalt miljøprogram for Hordaland.

Tildeling av tilskot

Fylkesmannen i Hordaland lyser ut, løyver og betaler ut løyvde tilskot. Ordninga vert gjort kjent på Fylkesmannen i Hordaland sine nettsider, og ved brev til kommunane, landbruksrådgjevinga og kompetansmiljø. Ordninga forvaltast i tråd med retningsline for økonomistyring i staten.

Kriterium

Tiltak som får løyvd tilskot frå programmet skal medverke til at ein når eit eller fleire av følgjande mål:

- sjå klima- og miljøutfordringane i jordbruket i samanheng, og finne ei best mogleg balanse mellom omsyn til miljø og målsettinga om auka matproduksjon,
- synleggjere informasjon om klima- og miljøutfordringane i jordbruket og jordbrukets totale miljøinnsats,
- sikre at tilskotsordningane i regionalt miljøprogram når miljømåla,
- informere om landbruket sitt ansvar for oppfølging av vassforskrifta,
- synleggjere arbeidet med klima og miljøarbeid i næringa,
- motivere til auka interesse for drenering,
- auka fokus på kulturminner og biologisk mangfald i kulturlandskapet,
- redusert forureining,
- rask implementering av prosjekt i praktisk jordbruk,
- tilpassing til eit endra klima,
- redusere utslepp av klimagassar frå landbruket

Kven kan søkje?

Målgruppa for ordninga er verksemder som arbeider med å medverke til å oppnå landbrukspolitikken sine målsettingar på klima- og miljøområdet i jordbruket. Slike verksemder kan vere:

- ✓ kommunar
- ✓ landbruksrådgjevinga
- ✓ fag- og næringsorganisasjonar
- ✓ kompetansebedrifter, utdannings-, utrednings- og forskingsmiljø

Fylkesmannen kan også sette av midlar til fylkesdekkande tiltak, som til dømes Kulturlandskapsprisen og ulike utgreiingsprosjekt.

Søknad

Fylkesmannen lyser ut stil fylkesvise tiltak en gang i året med søknadsfrist 15. april.

Søknaden skal ha ei kortfatta skildring av tiltaket som inneheld:

- ✓ føremål med tiltaket
- ✓ målgruppe
- ✓ korleis tiltaket skal gjennomførast
- ✓ når tiltaket skal gjennomførast

✓ kostnader og finansiering

Vilkår

1. Målgruppa for tiltaket skal i hovudsak vere landbruksføretak, anten direkte eller ved å skaffe informasjon som kan bli formidla vidare til landbruksføretak.
2. Til gjennomføring av fagdagar/markdagar kan det løyvast eit tilskot på inntil kr 8 000 per arrangement.
3. Til fagdagar/markdagar der det leigast inn ekstern foredragshaldar, kan det i tillegg løyvast eit tilskot på inntil kr 5 000. Dette skal gå til dekking av reise/oppald og eventuelt andre kostnader for innleidd foredragshaldar. Deltakarane bør betale ein eigenandel.
4. Utredningsprosjekt vurderast særskilt.
5. Tilskotsmottakar kan ikkje nytte tilskotet til å dekke ordinære drifts- og administrasjonskostnader.
6. Utbetaling skjer på grunnlag av oppmoding frå mottakar etter at tiltaket er gjennomført.
7. Det må følgje ein kortfatta rapport, med oversyn over rekneskap og finansiering frå tiltak med oppmoding av utbetaling med kontonummer.
8. Frist for gjennomføring av tiltaket er innan 2 år. Sluttrapport og oppmoding om utbetaling må sendast Fylkesmannen innan fristen som er satt. Løyvingar vert automatisk trekt tilbake om ikkje sluttrapport vert sendt inn innan fristen for gjennomføring.
9. Om kostnadene for gjennomføring av tiltaket vert mindre enn budsjettet, kan Fylkesmannen redusere tilskotet.
10. Fylkesmannen og Riksrevisjonen kan sette i gang kontroll for å undersøkje om tiltaket vert nytta etter vilkåra.
11. Fylkesmannen kan be om at tilskotet vert betalt tilbake dersom det ikkje er nytta etter føresetnad.
12. Vedtak fatta av Fylkesmannen kan klagast til Landbruksdirektoratet.

Prioriteringar i 2015

Tiltak som gjeld tilpassing til eit endra klima, redusert forureining til vassdrag eller drenering vert prioritert i 2015.

Rullering av retningsline:

Retningsline vert rullert ein gong i året på bakgrunn av årleg fullmaktsbrev frå Landbruksdirektoratet.